Lietas Nr. C30750812
Lietas arhīva Nr. C-1101-14/4

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 9.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Baiko

ar sekretāri E.Ābolu,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrība „SEB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu, tiesa

konstatēja

2012.gada 8.oktobrī prasītājs AS „SEB banka" iesniedza tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu. Prasībā norādīts, ka 2006.gada 9.augustā starp /pers. A/ kā nomnieku un SIA „SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA „Unilīzings") kā iznomātāju tika noslēgts Nomas līgums Nr.F083617, saskaņā ar kuru Iznomātājs pēc Nomnieka izvēles par EUR 33 414,84 (bez PVN) iegādājās un nodeva Nomnieka turējumā un lietošanā automašīnu /TL marka/, 2004.g., reģ. Nr./numurs/, ar ikmēneša nomas maksas un procentu maksājumu atbilstoši Līgumam un maksājumu grafikam.

Nomas priekšmeta lietošanas termiņš tika noteikts līdz 2013.gada 15.augustam. Līguma noteikumi paredzēja, ka Nomnieks nomas maksājumus veic katra kalendārā mēneša 15.datumā maksājumu grafikā noteiktajā apmērā. Par maksājumu samaksas kavējumu tika noteikts nokavējuma līgumsods 0,30 % dienā no kavētā maksājuma apmēra.

Nomnieka parakstītais piegādes apliecinājums apliecina, ka Nomas priekšmets ir piegādāts atbilstoši Līguma noteikumiem.

2009.gada 9.aprīlī Iznomātājs vienpusēji atkāpās no Līguma, pamatojoties uz Līguma 8.2.5.3.punktu, kas nosaka, ka Iznomātājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, ja pilnīgi vai daļēji netiek samaksāti nomas maksājumi. Vienlaikus Nomniekam tika pieprasīts nekavējoties nodot Nomas priekšmetu Iznomātāja pārstāvim.

Saskaņā ar Līguma 8.4.1.punktu Iznomātājs ir pilnvarots pārņemt savā valdījumā Nomas priekšmetu, un pēc sava ieskata pārdot Nomas priekšmetu par cenu, kas nav zemāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. Nomas priekšmeta vērtējums paredz, ka tā piespiedu pārdošanas vērtība ir Ls 3 960 jeb EUR 5634,57, tai skaitā PVN 22%. Nomas priekšmets tika pārdots par EUR 6 372,69 (bez PVN 22%).

Atbilstoši Līguma 8.4.2.punktam, Nomniekam bija jāsamaksā Iznomātājam naudas summa, kas veidojas kā starpība starp summu, ko Iznomātājs ieguvis, pārdodot Nomas priekšmetu, un Nomas priekšmeta atlikušās vērtības, un nesamaksāto nomas maksājumu summu. Uz Nomas priekšmeta pārdošanas brīdi tā atlikusī vērtība bija EUR 23 351,98, bez PVN 22%, no kuras tika atņemta pirkuma maksa bez pievienotās vērtības nodokļa EUR 6 372,69, attiecīgi iegūstot atlikumu pēc pārdošanas BUR 16 979,29, kuru Iznomātājam bija tiesības prasīt no Nomnieka. Papildus iepriekšminētajai summai Nomniekam bija jāsamaksā Iznomātājam atsavināšanas un pārdošanas izdevumi EUR 106,92 apmērā (rēķins Nr. F083617/A2). Atbilstoši Līguma 8.4.1.punktam, Nomniekam ir jāsedz Iznomātāja izdevumi, kas radušies Iznomātājam pārņemot Nomas priekšmetu valdījumā un realizējot to.

2012.gada 9.februārī Iznomātājs nosūtīja Nomniekam vēstuli, kurā Nomnieks tika atkārtoti informēts par vienpusēju atkāpšanos no Līguma, Nomas priekšmeta pārdošanu un tika pieprasīts Nomniekam līdz 2012.gada 23.februārim samaksāt Iznomātājam parādu.

2012.gada 8.jūnijā starp Iznomātāju un Prasītāju tika noslēgts Līgums par līzinga prasījumu cesiju saskaņā ar kuru Prasītājam tika nodotas Iznomātāja prasījumu tiesības pret Nomnieku par no Līguma izrietošo saistību izpildi EUR 17 686,21 apmērā.

Uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi Nomnieks nav atmaksājis parādu EUR 17 686,21 jeb Ls 12 429,94 apmērā, kas sastāv no atlikuma pēc Nomas priekšmeta pārdošanas EUR 16 979,29 jeb Ls 11 933,11 un atsavināšanas izdevumiem EUR 706,92 jeb Ls 496,83.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1716.-1717., 1756., 1759., 1765., 1793., 1801., 1805., 1811., 2141., 2152.pantu un Civilprocesa likuma 24., 27., 127.-130.pantu, Prasītājs lūdz tiesu piedzīt parādu Ls 12 429,94 apmērā no /pers. A/ un visus tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt Prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus līdz sprieduma izpildei.

Atbildētājs likumā noteiktā termiņā savuspaskaidrojumusvai iebildumus tiesai nav iesniedzis.

Prasītāja AS „SEB banka" pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. 2014.gada 26.martā tiesā saņemts prasītāja pārstāvja iesniegums, kurā pieteikts lūgums tiesai izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes un norāda, ka prasību uztur prasības pieteikumā norādītajā apmērā.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, nepaziņojot tiesai neierašanās iemeslus un nelūdzot lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā - tā kā pēc pēdējās zināmās dzīves vietas atbildētājam tiesas dokumentus izsniegt nebija iespējams, jo pēc norādītās adreses adresātam atstāts aicinājums ierasties pastā saņemt sūtījumu, taču sūtījums atgriezts tiesai beidzoties glabāšanas laikam pastā, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.pantu, par tiesas sēdes vietu un laiku izsludināts 2014.gada 14.februāra laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" laidienā nr.33 (lietas 56.lapa).

Tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209.pantā norādītos gadījumus, kad tiesai ir pienākums atlikt lietas izskatīšanu.

Ņemot vērā minēto un to, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 59.panta ceturtajai daļai no aicinājuma publikācijas dienas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" ir pagājis viens mēnesis, tiesa atzīst, ka lietu ir iespējams izskatīt bez lietas dalībnieku piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi civillietas materiālus, tiesa secina, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Ar lietā esošo 2006.gada 9.augusta noslēgto Nomas līgumu Nr.F083617 ir pierādīts, ka starp nomnieku /pers. A/ un iznomātāju SIA „SEB līzings" (iepriekšējais nosaukums SIA „Unilīzings") tika nodibināta saistība, saskaņā ar kuru Iznomātājs pēc Nomnieka izvēles par EUR 33 414,84 iegādājās un nodeva Nomnieka turējumā un lietošanā automašīnu /TL marka/, 2004.g., VIN (reģ. Nr.)/numurs/, ar ikmēneša nomas maksas un procentu maksājumu atbilstoši Līgumam un maksājumu grafikam (lietas 10.-18.lapas).

Tiesa atzīst, ka starp pusēm noslēgtais līgums atbilst Civillikuma prasībām, neviena no darījuma pusēm to nav apstrīdējusi un līdz ar to tas ir saistošs līgumslēdzējiem.

Nomas priekšmeta lietošanas termiņš līgumā tika noteikts līdz 2013.gada 15.augustam. Līguma noteikumi un maksājumu grafiks paredzēja, ka Nomnieks nomas un citus, tai skaitā procentu, maksājumus veic katra kalendārā mēneša 15.datumā.

Saskaņā ar Līguma 1.1.punktu līgumā noteikto maksājumu kavējumu ir noteikts līgumsods 0,30 % dienā no kavētā maksājuma apmērā (lietas 11.-14.lapas).

Ar Piegādes apliecinājumu, ko parakstīja /pers. A/ ir pierādīts, ka Nomas priekšmets ir piegādāts un nodots Nomniekam atbilstoši Līguma noteikumiem (lietas 19.lapa).

No 2012.gada 9.februāra rēķina Nr. Nr.F083617/A2 redzams, ka pamatojoties uz Līgumu Nr. Nr.F083617, /pers. A/ izrakstīts rēķins apmaksai par summu EUR 706,92 (Ls 496,83), tajā skaitā parāds EUR 579,44 un PVN 22% EUR 127,48 (lietas 29.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 2141.pantu nomniekam un īrniekam jāmaksā nomas un īres maksa līgumā noteiktos termiņos. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Prasītājs norāda, ka atbildētājs /pers. A/ pienācīgi nav pildījis Nomas līgumu.

Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja norādīto, ka Atbildētājs pienācīgi nav pildījis savas no Nomas līguma izrietošās saistības, jo līdz pat lietas izskatīšanai tiesā Atbildētājs nav cēlis nekādas pretenzijas par līgumu pilnībā vai kādā tā daļā. Atbildētājs ir piekritis līguma nosacījumiem un pirkuma maksas samaksas kārtībai, līdz ar to atzīstams, ka Atbildētājam ir saistošs parakstītais līgums.

SIA „SEB līzings", izmantojot savas līguma 8.2.5.3.punktā noteiktās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma gadījumā, ja nomnieks neizpilda savas no līguma izrietošās saistības, pilnīgi vai daļēji nesamaksājot nomas maksājumus vismaz divdesmit dienas pēc attiecīgajam maksājumam noteiktās dienas un 3.1.punktā noteiktās tiesības vienpusējas līguma laušanas gadījumā, pieprasīt līguma saistību pirmstermiņa izpildi un līgumsoda samaksu, 2012.gada 9.februārī saskaņā ar nomas līguma 8.3.punktu nosūtīja Atbildētājam paziņojumu par līguma izbeigšanu (lietas 22.lapa).

Atbilstoši nomas līguma 8.4.1.punktam, ja iznomātājs vienpusēji atkāpjas no līguma, viņam ir tiesības pārņemt savā valdījumā nomas priekšmetu un pēc sava ieskata pārdot to par cenu, kas nav zemāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību. Līdz ar to SIA „SEB līzings", pamatojoties uz sertificēta vērtētāja /pers. E/ 2011.gada 29.novembra transportlīdzekļa novērtēšanas aktā par vieglās pasažieru automašīnas /TL marka/, valsts reģistrācijas nr./TL numurs/1, noteikto ātrās realizācijas vērtību Ls 3 960 (EUR 5 634,57) apmērā un saskaņā ar Prasītāja norādīto informāciju, ko neapstrīdēja Atbildētājs, pārdeva minēto automašīnu par EUR 6 372,69 (lietas 9.lapa).

Tiesa atzīst, ka Prasītājs, realizējot nomas priekšmetu par cenu, kas nav zemāka par neatkarīga sertificēta īpašuma vērtētāja noteikto ātrās realizācijas vērtību, ir rīkojies saskaņā ar starp pusēm noslēgtā līguma nosacījumiem. Līdz ar to saskaņā ar nomas līguma

8.4.2.punktu, kas nosaka, ka iznomātāja vienpusējas atkāpšanās gadījumā nomniekam jāsamaksā starpība starp summu, ko iznomātājs ieguvis pārdodot nomas priekšmetu un nesaņemtajiem nomas maksājumiem, kas pēc Prasītāja aprēķiniem sastāda summu EUR 16 979,29 (Ls 11 933,11) apmērā, Atbildētājam ir pienākums minēto summu samaksāt SIA /Nosaukums B/.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, bet Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, fakts, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs nav izpildījis Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikto pierādīšanas pienākumu un tiesai nav iesniedzis nekādus pierādījumus, ka nebūtu saņēmis no Prasītāja līzinga objektu, nav lietojis nomas priekšmetu un no savas puses ir apmaksājis šo saistību pilnībā, vai to, ka viņš ir atbrīvojams no līzinga saistību atmaksas.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Līdz ar to tiesa atzīst, ka Atbildētājam ir pienākums izpildīt savas saistības pret SIA „SEB līzings", veicot starpības starp nesamaksātajiem nomas maksājumiem un līzinga objekta pārdošanas vērtību EUR 16 979,29 (Ls 11 933,11) apmērā samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šī pamata rīkoties ar prasījumu.

2012.gada 8.jūnijā starp Prasītāju un SIA „SEB līzings" tika noslēgts līgums par prasījuma cesiju Nr.L06JL-0054, saskaņā ar kuru Prasītājs ieguva SIA „SEB līzings" prasījuma tiesības pret SIA „SEB līzings" parādniekiem, t.sk. prasījuma tiesības pret Atbildētāju par saistībām, kas izriet no ar Atbildētāja noslēgtā nomas līguma Nr.F083617. Līdz ar to no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenama parāda summa EUR 16 979,29 (Ls 11 933,11) apmērā.

Uz 2014.gada 9.aprīlī Līzinga ņēmēja neizpildītās saistības pret Prasītāju saskaņā ar Līzinga līgumu Nr.F083617 sastāda summu EUR 17 686,21 (Ls 12 429,94), kas sastāv no līzinga objekta cenas atlikuma EUR 16 979,29 (Ls 11 933,11) (atlikums pirms pārdošanas EUR 23 351,98 mīnus pārdošanas līdzekļi EUR 6 372,69), kā arī atsavināšanas izdevumiem EUR 706,92 (lietas 9.lapa).

Tiesa atzīst, ka Prasītājam nav iespējams pierādīt negatīvu faktu, un proti, iepriekš minēto naudas līdzekļu nesaņemšanu, bet to samaksa jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs lietā nav iesniedzis pierādījumus par to, ka būtu izdarīta parāda samaksa.

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka šajā saistību tiesiskajā attiecībā Līzinga ņēmējam ir pienākums samaksāt Prasītājam neatmaksātās pirkuma maksas daļu un neapmaksāto rēķinu par atsavināšanas izdevumiem, bet kopā EUR 17 686,21 (Ls 12 429,94).

Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, lūdz noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos procentus no parāda pamatsummas.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī tā apmēru.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa atzīst, ka Prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās pamatparāda summas.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no Atbildētāja Prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu Ls 368,88 apmērā. Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu un trešo daļu tiesas izdevumi ir arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5., 6.punktu ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 apmērā, kā arī izdevumi, kas saistīti ar sludinājuma publikācijas sagatavošanu un veikšanu EUR 15,65.

Saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumu par *Euro* ieviešanu Latvijā 2014.gada 1.janvārī u n *euro* ieviešanas kārtības likumu noteiktais maiņas kurss ir 1 *euro* = 0,702804 lati.

Tādējādi no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami tiesas izdevumi kopsummā EUR 545,22 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmo daļu, Atbildētājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstākminēto un vadoties no Civilprocesa likuma 1., 8., 15.pantu, 41.panta pirmo daļu, 93., 97.pantu, 156.panta pirmo daļu, 193.- 195., 204.^{1}, 208.^{2} pantu, tiesa

un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193.- 195., 204.^{1}pantu, tiesa

nosprieda

AS „SEB banka" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu - apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas nr.40003151743, parādu EUR

17 686,21 (septiņpadsmit tūkstoši seši simti astoņdesmit seši *euro* un 21 cents) apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas nr.40003151743, tiesas izdevumus EUR 545,22 (pieci simti četrdesmit pieci *euro* un 22 centi) apmērā.

Atzīt AS „SEB banka", reģistrācijas nr.40003151743, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/ likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noteikt /pers. A/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienu laikā, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena ir 2014.gada 23.aprīlis.

Tiesnese **I.Baiko**